# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר את תהליך נפילת האימפריה הרומית ותחילת ימי הביניים
- להבין את עקרונות שיטת הפאודליזם ומעמדות החברה בימי הביניים
- לזהות מושגי מפתח הקשורים לכנסייה ולחיי הדת בתקופה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

### חלק א' – שאלות רב-ברירה

1. א – 476 לספירה
2. א – מתן קרקע בתמורה לנאמנות ושירות
3. ב – האפיפיור
4. ב – שימור כתבים וידע
5. ב – צמית

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – נפילתה ב-476 מסמנת את תחילת ימי הביניים.
2. לא נכון – לכנסייה היה כוח רב בחיי הדת, החברה והפוליטיקה.
3. נכון – האבירים שירתו את האדון בתמורה לקרקע.
4. נכון – התקופה נמשכה מהמאה ה-5 עד המאה ה-15 לערך.

### חלק ג' – השלמת מילים

1. 476
2. 15
3. אפיפיור
4. נזירים

### חלק ד' – התאמה בין מושגים להסברים

1. ב (ראש הכנסייה הקתולית)
2. ג (אדם המתגורר במנזר ומשמר ידע)
3. א (לוחם המשרת אדון פאודלי)
4. ה (איכר הקשור לאדמה)
5. ד (שיטה חברתית של קרקע בתמורה לנאמנות)

### חלק ה' – סדר כרונולוגי

1. האימפריה הרומית שולטת על אירופה
2. הנצרות הופכת לדת הרשמית באימפריה הרומית
3. נפילת רומא המערבית (476)
4. תחילת ימי הביניים באירופה
5. התבססות שיטת הפאודליזם

### חלק ו' – שאלות פתוחות קצרות

1. נפילת רומא ב-476 מסמנת את סיום העת העתיקה ותחילת ימי הביניים באירופה.
2. הצמיתים היו איכרים שעבדו את האדמה ולא יכלו לעזוב אותה, בתמורה להגנת האדון.

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- 476 לספירה
- שיטה של קרקע בתמורה לנאמנות ושירות
- הנזירים

## טיפים להפעלה:

- אפשר להשתמש בדף כהכנה למשחק חדר הבריחה לפני פתיחת המנעול הראשון
- מומלץ לחזק את מושג 'ימי הביניים' כתקופת ביניים בין העת העתיקה לעת החדשה
- ניתן לעבוד בזוגות על חלק ההתאמה כדי לעודד דיון

# דף תרגול: נפילת רומא וימי הביניים

דף התלמיד/ה רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

דף זה מלווה את משחק חדר הבריחה 'הספרייה העתיקה' ועוסק בנפילת האימפריה הרומית, תחילת ימי הביניים והמבנה החברתי של התקופה.

## 1 חלק א' – שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מתי נפלה האימפריה הרומית המערבית?

א) 476 לספירה ב) 1000 לספירה ג) 100 לפני הספירה ד) 1492 לספירה

**2.** מהי שיטת הפאודליזם?

א) מתן קרקע בתמורה לנאמנות ושירות ב) שיטת מסחר ימי ג) צורת ממשל דמוקרטית

ד) שיטת מיסוי מודרנית

**3.** מי עמד בראש הכנסייה הקתולית בימי הביניים?

א) הקיסר ב) האפיפיור ג) הנזיר ד) האביר

**4.** מה היה תפקידם העיקרי של הנזירים בימי הביניים?

א) לחימה בקרבות ב) שימור כתבים וידע ג) מסחר בין ערים ד) בניית טירות

**5.** כיצד נקרא האיכר שהיה קשור לאדמת אדונו?

א) אביר ב) צמית ג) נזיר ד) אפיפיור

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | האימפריה הרומית המערבית נפלה לפני תחילת ימי הביניים. | ☐ | ☐ |
| 2 | בימי הביניים לכנסייה לא היה כוח כלל בחיי האנשים. | ☐ | ☐ |
| 3 | אבירים היו לוחמים שהגנו על אדוניהם הפאודליים. | ☐ | ☐ |
| 4 | ימי הביניים נמשכו כאלף שנה בערך. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** האימפריה הרומית המערבית נפלה בשנת _____

**2.** ימי הביניים התרחשו באירופה בין המאה ה-5 למאה ה- _____

**3.** ראש הכנסייה הקתולית נקרא _____

**4.** אנשים שהתגוררו במנזרים ועסקו בשמירת כתבים נקראו _____

## 4 חלק ד' – התאמה בין מושגים להסברים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** אפיפיור | ___ | **א.** לוחם המשרת אדון פאודלי |
| **2.** נזיר | ___ | **ב.** ראש הכנסייה הקתולית |
| **3.** אביר | ___ | **ג.** אדם המתגורר במנזר ומשמר ידע |
| **4.** צמית | ___ | **ד.** שיטה חברתית של קרקע בתמורה לנאמנות |
| **5.** פאודליזם | ___ | **ה.** איכר הקשור לאדמה |

## 5 חלק ה' – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | התבססות שיטת הפאודליזם |
| ☐ | תחילת ימי הביניים באירופה |
| ☐ | האימפריה הרומית שולטת על אירופה |
| ☐ | הנצרות הופכת לדת הרשמית באימפריה הרומית |
| ☐ | נפילת רומא המערבית (476) |

## 6 חלק ו' – שאלות פתוחות קצרות

ענו בקצרה.

**1.** הסבירו בקצרה מה הקשר בין נפילת האימפריה הרומית לתחילת ימי הביניים.

_____

_____

_____

**2.** תארו בקצרה את מעמד הצמיתים בשיטה הפאודלית.

_____

_____

_____

## כרטיס יציאה

באיזו שנה נפלה האימפריה הרומית המערבית?

מהי שיטת הפאודליזם?

מי היה אחראי על שימור הידע במנזרים בימי הביניים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀